

URO/7Q4A1 Italská lingvistika

Zkouška je ústní. Student si losuje dvě otázky, jednu z oddílu A a jednu z oddílu B následujícího seznamu.

A1 – Fonetika a fonologie italštiny

1. Výslovnost současné italštiny (standardní a regionální italština, dialekt; neutrální výslovnost, komunikační výslovnost).
2. Systém italských souhlásek, jejich popis, příklady realizace. Zdvojené souhlásky a jejich realizace.
3. Systém italských samohlásek, jejich popis, příklady realizace. Délka samohlásek (kvantita) v souvislosti s přízvukem.
4. Italské polosamohlásky (centrální aproximanty) a vokalické skupiny, hiáty a diftongy. Struktura italské slabiky.
5. Zvuková výstavba souvislé promluvy: intonace, melodie, přízvuk (hlavní a vedlejší), větný důraz.
6. Sandhiové jevy: fonosyntaktické zdvojení, elize, apokopa, epiteze.

A2 – Italská lexikologie

7. Lexikologie a její předmět (lexikální jednotky /slova, lexémy/, slova jednoduchá a konstruovaná). Italská lexikografie: typy a struktura slovníků, hlavní slovníky italského jazyka.
8. Současné italské lexikum a jeho původ. Způsoby obohacování slovní zásoby.
9. Derivace (prefixace, sufixace, parasyntéza, alterace).
10. Kompozice (kompozice moderní a neoklasická, víceslovná pojmenování – „polirematiche“).
11. Výpůjčky, internacionalizace lexika.
12. Lexikální sémantika (lexikální vs. gramatický význam; významové vztahy synonymie, antonymie, polysémie, hyponymie, hyperonymie; homonyma; sémantické pole).

C – Italská morfosyntax

1. Třídění slov, slovní druhy; kritéria pro zařazení ke slovnímu druhu; rozdíly mezi italským a českým pojetím.
2. Substantiva – charakteristika, typologie, morfologické kategorie a syntaktické funkce, flexe substantiv.

3. Adjektiva kvalifikační – charakteristika, typologie, morfologické kategorie a syntaktické funkce, flexe adjektiv.
4. Člen – tvoření a použití, jeho české ekvivalenty.
5. Determinační adjektiva – funkce a formy jednotlivých typů
6. Zájmena – funkce a formy jednotlivých typů
7. Číslovky a číselné výrazy, jejich klasifikace a užívání
8. Neohebné slovní druhy
9. Morfologické kategorie italských sloves (přehled).
10. Systém slovesných časů v indikativu a jejich funkce.
11. Systém slovesných časů v konjunktivu a v kondicionálu, jejich funkce.
12. Jmenné tvary sloves a jejich funkce.
13. Časová souslednost v indikativu a v konjunktivu. Přímá a nepřímá řeč.
14. Použití konjunktivu ve vedlejších a hlavních větách.
15. Slovesa plnovýznamová a pomocná, polopomocná slovesa a opisné slovesné vazby – jejich funkce a použití.
16. Vid a povaha slovesného děje. Prostředky vyjádření PSD a vidu v italštině.

Studijní literatura:

- Dardano M., Trifone P., *La nuova grammatica della lingua italiana*. Bologna, Zanichelli, 2006.
- Grossmann, M. – Rainer, F. (a cura di), *La formazione delle parole in italiano*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 2004.
- Hamplová, S., *Mluvnice italštiny*, Praha, Leda, 2004.
- Ježek E., *Lessico. Classi di parole, strutture, combinazioni*. Bologna, Mulino, 2005.
- Micheli, S. *La formazione delle parole: Italiano e altre lingue*. Roma: Carocci editore, 2020.
- Radimský, J., *Fonetika italštiny*. Praha, Karolinum, 2018.
- Radimský, J., *Italské a vybrané francouzské neologismy z oblasti informatiky a nových médií (1990-1996)*, Jihočeská univerzita, České Budějovice, Jihočeská univerzita, 2003.
- Sabattini F.: *La comunicazione e gli usi della lingua*, Loescher, Torino, 1984, 1990, p. 149 – 502.
- Scalise, S., *Morfologia*, Bologna, Mulino, 1994.
- Štichauer P., *Tvoření slov v současné italštině*. Praha, Karolinum, 2007.